

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice listv. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Štev. 2.

V Mariboru, dne 11. januarja 1900.

Tečaj XXXIV.

Vabito na naročevanje.

Oč novem letu vabimo uljudno vse dose-
danje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se
naročijo še nadalje za leto 1900 na list, ki
je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno
koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče
v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje
koristi.

Z novim letom izhaja naš list v isti obliki,
kakor dozdaj, a ceno mu znižamo.

Kdor more, naj pristopi med deležnike
„katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“
vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša
za celo leto 10 K, in je v tem že tudi naročnina
za „Slov. Gospodarja“. — Naročnina pa
znaša za celo leto 4 krone, in za polovico
leta 2 kroni, ter za četrť leta 1 krono.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih
nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v
tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Preziranje.

Na Dunaju se sestavlja novo minister-
stvo. Predsedništvo v ministerstvu bo pre-
vzel najbrž pl. Körber, a tudi baron Gautsch
se imenuje. Novo ministerstvo se namerava
sestaviti iz samih uradnikov, le Čehi, Poljaki
in Nemci dobijo svoje zaupne ministre. Za
Čehe se imenuje sekcijski načelnik dr. Režek,
za Poljake vitez Bilinski, za Nemce pa Prade
in tudi halberajnski Stürgk. Novo minister-

stvo bo imelo nalogo, da spravi Čehe in
Nemce.

Vsakega Jugoslavana mora grabiti ne-
volja, kadar sliši, da se o vseh narodih go-
vori, da se vsi narodi jemljejo v poštev pri
sestavi novega ministerstva, le Jugoslavlani
se dosledno prezirajo. Za njihove želje se
nihče ne briga. Mi Jugoslavlani smo pasterke
avstrijske države. Dobri smo le pri plače-
vanju denarnega in krvnega davka, sicer pa
jezik za zobe. Sedaj se bodo uravnale jezi-
kovne razmere na Češkem, na jugu pa bo
ostalo vse pri starem. Pri nas se ne bodo
postavile nobene meje germaniziranju in ita-
lianiziranju, ampak še nadalje bodo divjale
nasprotné sile proti nam, mi pa se bomo
moralí braniti, namesto da bi vse svoje zmož-
nosti posvečevali gospodarskemu in dušev-
nemu ljudskemu napredku.

Mi smo prorokovali, da bo prišlo tako,
da bomo stali kmalu osamljeni na državnem
političnem bojišču. Ko se Čehi, globoko uža-
ljeni, da so se jim z odpravo jezikovnih na-
redb vzele vse že podeljene narodne pravice, so
sklenili stopiti v obstrukcijo ter so iskali za-
veznikov. Jugoslavlani radi široko odpiramo
usta, kadar govorimo o vseslovanski vzajem-
nosti. Toda v tem trenutku smo pozabili na
vseslovansko vzajemnost, in prazni upi na
drobtinice z ministerskih miz so nam zvezali
roke. Mi smo dobili Wurmserja, Wagnerja,
Rotsedla, Čehi pa so delali obstrukcijo tudi
brez nas, vrgli Claryjevo ministerstvo in sedaj
je vlada prisiljena, da se s Čehi pogaja. Ko
bi se naši državni poslanci potegnili takrat
za Čehe, potegnili bi se Čehi sedaj tudi za

nas, in govorilo bi se sedaj ne samo o urav-
navi čeških, ampak tudi jugoslovanskih jezi-
kovnih razmer. Sedaj pa se nihče ne zmeni
za nas.

Politika je v marsičem podobna trgovini.
Kdor v trgovini ne misli samo, kaj bo danes
in jutri, ampak gleda in prevdarja tudi za
daljno bodočnost, ta ni slab trgovec in več
ko verjetno je, da bo sijajno prospeval. Tudi
v politiki ne smemo misliti samo na se-
danjost, ampak tudi na prihodnost. In ako
bi naši poslanci ne čakali pri vsakem mini-
sterstvu do njegovega padca na takozvana
«dejanja, po katerih mislijo soditi ministerstvo»,
ampak že prej preiskali ozračje ter, ako po-
trebno, stopili tudi v odločno opozicijo, bilo
bi že marsikaj boljše. Zdaj pa zmeraj čakamo
na dejanja in če ministerstvo tudi stori kako
«dejanje», vse lepo odpuščamo ter še krotko
dalje čakamo. Naša politika je politika več-
nega čakanja, ne pa načel. Mogoče je, da bi
moralí Slovenci v boju za načela izginoti, a
gotovo je, da bomo umrli pri tem neodlo-
čenem nastopanju in politikovanju. Ako mo-
ram umreti, umrjem pa vendar rajši v boju
za načela, nego pa na marazmu politične
neodločnosti.

Slovenski narodni ponos.

Pod tem nadpisom nameravamo raz-
pravljati stvar, ki je za naše narodno živ-
ljenje in za našo narodno prihodnost velikega
pomena. Prosimo torej bralce, da tem vrstam
sledé s potrpežljivostjo in s tako ljubeznijo,
s kakoršno se pišejo.

Listek.

Roža trpljenja.

Češki spisal J. Červenka.

I.

V eni izmed krivih in temnih ulic toled-
skega mesta je stala pred mnogimi leti hiša
skoro popolnoma skrita za visokim mau-
riskim stolpom starodavne farne cerkve. Zi-
dana je bila še za časov arabskih. Bila je
velika, temna in revna prav tako, kakor je
bil njen lastnik — žid, po imenu Danijel
Levi.

Ta žid je bil zavisten in osvetežljen,
kakor jih je mnogo iz njegovega plemena, pa
tudi zvit, prevarljiv in podel, kakor nihče
drug.

Če tudi neizmerno bogat, kakor so si
pošepetavali ljudje, tičal je vendar ves dan
sključen v svoji prodajalnici, ki je bila po-
dobna temni kleti. Tu je skladal in zlagal
kovove verižice, stare pase in razbite lepote,
s čemur je mnogo tržil z veselimi fanti, po-
tujočimi starinarji in ubogimi plemiči.

Akoravno je sovražil kristjane neizrekljivo,
vendar je snel, ne enkrat, temveč desetkrat
umazano svojo kapico, ki je pokrivala njegovo
plešasto, požoltelo glavo, kedar je šel mimo

njega plemenitaš slavnega rodu ali kanonik
stolne cerkve. Včasí je vsprejel celo v svoji
štacuni koga izmed svojih sosedov ter se
jim uklanjal s prijaznimi pozdravi in s pri-
liznjenim smehljanjem.

O Danijelovem smehljanju se je govorilo
po celem Toledu. Njegovo vedenje je bilo
nad mero mirno navzlic razžalitvam, šalam
in dovtipom sosedov.

Zaman so lučali dečki, hoteč ga raz-
žaliti, kamenje na njegovo kočó, zaman so
se trudili služabniki iz najbližje palače ga
razjeziti s psovskami silno grdimi, in stare,
pobožne ženske iz obližja so se zaznamovale
zaman s križem, kedar so prestopile prag
njegove hiše, kakor bi bile opazile samega
pravcatega zlodeja. Danijel se je smejal vedno
čelarno in nezapopadljivo.

Njegova tenka, udrta ustna so se raz-
tegovala v enomer v senci njegovega velikan-
skega nosa, zakrivljenega, kakor jastrebov
kljun, in da si je švigala iz njegovih majhnih,
zelenih, odrtih in v gostem obočju skoro
skritih očij neprestano iskra tajnega gnjeva,
vendar je nadaljeval mirno, in kakor bi za
nič ne maral, klepanje s svojim železnim
kladvičem na naklo, na katerem je popravljal
na tisoče rjavih in na vitez k ničemur po-
trebnih drobnjav, s katerimi je bila napolnjena
vsa njegova prodajalnica.

Nad vhodom židovske kočé se je od-
piralo arabsko oknice iz pisanega stekla,
ostanek starodavne podrtine toledske zgradbe.

V tem delu hrama, katerega je slabo
razsvetljevala barvana svetloba, prodirajoča
skozi to ozko okno, edino odprtino na ulico,
stanovala je Sara, hči Danijelova, katero je
ljubil oče nad vse.

Kedar so sli sosedje iz tega mestnega
dela mimo židovske kočé in so zapazili slu-
čajno Saro za veternicami mauriškega okna
in Danijela v dve gubi sključenega nad na-
klom, klicali so glasno, čudeč se krasoti mlade
židovke: «Ni mogoče, da bi iz toli gnjilega
debla mogla pognati tako krasna vejica!»

In zares, Sara je bila čudokrasna!

Imela je velike oči, obokane s črnimi
obrvmi, izpod katerih je žarila plamenena
zenica, kakor zvezda na nebu v globoki noči

...
Nje ustna, zgoča in rožnata, bila so
kakor iz rudečih koralov izrezana od nevidne
viline roke. Njen vrat, čist, beloblesčeč in
mehko prozoren lesketal se je, kakor ala-
bastrov nagrobni steber.

Štela je kakih šestnajst let, in že je bila
izražena v njenem licu ona sladka otožnost,
očarajoča naša srca, in iz njenih ust so pro-
dirali že vzdih, prerokujoči budoče se hre-
penenje.